

TISKOVÁ ZPRÁVA
8. října 2025

PREVON 2025: Činnost Národního screeningového centra přináší konkrétní změny v preventivních programech

V pražském hotelu Don Giovanni byla zahájena dvoudenní jubilejní 10. konference PREVON 2025. Odborná akce připomíná také 10 let fungování Národního screeningového centra ÚZIS ČR. Deset let budování odborného zázemí, koordinace a podpory prevence v ČR, která přináší konkrétní změny v preventivních a screeningových programech.

Prevence jako priorita českého zdravotnictví

V rámci konference vystoupili ministr zdravotnictví Vlastimil Válek, ředitel ÚZIS ČR Ladislav Dušek a vedoucí kanceláře WHO v ČR Zsafia Pusztai.

Ministr Válek zdůraznil, že Česká republika má v tomto směru důvod k hrdosti: **„Patříme mezi evropské lídry v organizaci screeningových programů,“** uvedl ministr a dále zmínil některé konkrétní změny v rozšíření dostupné preventivní péče. Mezi novinky patří snížení věku pro možnost využít preventivního vyšetření rakoviny tlustého střeva a konečníku již od 45 let. Dále zmínil unikátní možnosti vyšetření v posledních letech v rámci programů časného zachytu karcinomu plic a prostaty. Tyto programy se zavádí v dalších evropských zemích i po vzoru České republiky.

Ředitel ÚZIS ČR Ladislav Dušek zdůraznil, že Česko patří k evropským lídrům v organizaci a hodnocení screeningových programů: **„Díky systematickému sběru a analýze dat dokážeme hodnotit kvalitu, efektivitu i dopady prevence v reálném čase. Vybudovali jsme datový most s primární péčí, což zásadně přispěje k zvýšení efektivity screeningových programů. Data a jejich sdílení jsou základem moderního zdravotnictví.“**

Vedoucí kanceláře WHO v ČR Zsafia Pusztai ocenila český model prevence jako inspiraci i pro další země: **„Český přístup ke screeningu a koordinaci prevence je příkladem, jak může propojení dat, odborných kapacit a politické podpory reálně zlepšovat zdraví obyvatel.“**

Vedoucí Národního screeningového centra Karel Hejduk připomněl cestu ke vzniku centra s cílem propojit odborníky, data a praxi: **„Začínali jsme jako malý tým s velkou vizí. Dnes se nám daří posilovat kvalitu i koordinaci screeningových programů napříč obory a přinášet do české prevence jednotný systémový přístup. Velkým závazkem je nedávné pověření pro koordinaci této oblasti vládou ČR.“**

Vědecký vedoucí Národního screeningového centra Ondřej Májek vyzdvihl i význam mezinárodní spolupráce a propojení s výzkumem: ***„Česká republika je již delší dobu důležitým partnerem v mezinárodních projektech zaměřených na řízení onkologických programů a organizované screeningové programy. V rámci předsednictví Rady Evropské unie v roce 2022 jsme dokázali využít těchto zkušeností a dosáhnout shody na evropském doporučení o screeningových programech. Cenná data získaná v celoplošných pilotních programech screeningu plic a prostaty pečlivě analyzujeme a sdílíme se zahraničními partnery tak, aby občané v ČR i v Evropě mohli profitovat z efektivního a moderního screeningu.“***

Konference pokračuje debatami o datech, spolupráci a nových směrech prevence. V rámci programu odborníci diskutují o roli Národního screeningového centra jako znalostního, koordinačního a informačně technologického centra podpory screeningových programů. Na programu je představení změn v obsahu preventivních prohlídek u praktických lékařů od roku 2026, posilování datové infrastruktury a využívání digitálních nástrojů pro komunikaci s veřejností.

Další bloky konference se pak věnují 25 letům screeningu kolorektálního karcinomu, zazní zejména aktuální informace o úpravě věkové hranice pro účast i novinky v laboratorní diagnostice. Následně se pozornost zaměří na pilotní program časného zachytu karcinomu plic a nastíní jeho pokračování po ukončení pilotní pětileté fáze realizace programu.

Zítřejší program konference se ponese ve znamení dětské prevence a 50 let novorozeneckého laboratorního screeningu, který patří k nejvýznamnějším milníkům českého zdravotnictví.